

1 §

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä ympäristönsuojelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

04.01.2013

Dno TRE:/ 9278 /11.01.00/2012

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö, ympäristötarkastaja
Pasi Halme:

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa 7.1.2013 mennessä luonnoksesta hallituksen esityksestä ympäristönsuojelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausuntopyyntö koskee ehdotusta hallituksen esityksen yleisperusteluiksi, ehdotusta ympäristönsuojelulakia koskeviksi pykäliksi ja niiden yksityiskohtaisiksi perusteluiksi, ehdotusta muita lakia koskeviksi muutoksiksi ja niiden perusteluiksi sekä ehdotusta ympäristönsuojelulain luvanvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja koskeviksi liitteiksi ja perusteluiksi.

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikkö lausuu seuraavaa:

Pykäläkohtaiset kommentit:

11 § Toiminnan sijoituspaikan luontoarvot

Pykälän toisen momentin mukaan säännöstä sovelletaan ainoastaan toiminnoille, jotka edellyttävät valtion ympäristölupaviranomaisen myöntämää lupaa. Perustelujen mukaan nämä toiminnot ovat pääsääntöisesti ympäristövaikutuksiltaan ja sijoituspaikan luonnonarvoiltaan merkittävämpiä kuin toiminnot, joille lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen. Kaikissa tapauksissa näin ei kuitenkaan ole ja pykälä tulisi ulottaa koskemaan myös kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvia lupavelvollisia toimintoja.

101 § Melua ja tärinää aiheuttava tilapäinen torjunta

Pykälän kolmannessa momentissa mainitaan mahdollisuus toiminnan aloittamisen erikseen sallimiselle ennen kuin 30 päivää ilmoituksen jättämisestä on kulunut, mutta pykälän perusteluissa ei ole asianmukaisesti selitetty mitä erikseen sallimisella tarkoitetaan. Perustelujen mukaan salliminen tulisi kyseeseen erityisesti tilanteissa, joissa viranomainen on ehtinyt käsitellä ilmoituksen ja antaa sen johdosta päätöksen alle 30 päivässä. Tämä "viranomainen on ehtinyt käsitellä ilmoituksen" -kohta on syytä poistaa, koska se voi esimerkiksi johtaa viranomaiseen kohdistuvaan painostukseen. Ilmoitushan on aina mahdollista käsitellä nopeammin, kunhan resursseja on riittävästi. Tämä ei kuitenkaan ole käytännön elämässä mahdollista. Erikseen salliminen on syytä sitä vastoin perustella konkreettisomalla tilanteet, joissa 30 päivän aikarajan lyhentäminen on mahdollista.

Erikseen sallimisen tulee perustua aina tapauskohtaiseen viranomaisen harkintaan, johon vaikuttavat muun muassa toiminnan luonne, ajankohda ja häiriintyvien kohteiden läheisyys. Esimerkkinä erikoistilanteesta, jossa toiminnan aloittaminen voidaan sallia ennen kuin 30 päivää ilmoituksen jättämisestä on kulunut, on tilanne, jossa toimintaa on tarkoitus harjoittaa alueella, jonka lähiympäristössä ei ole häiriintyviä kohteita.

Tällöin lain tarkoittamaan ilmoituksen käsittelyyn kuuluvat lausuntopyyntö, ilmoituksen vireilläoloilmoitus ja kuulemismenettely voidaan jättää pois, jolloin päätös saadaan tehtyä nopeammin kuin 30 päivässä. Vaiheet voidaan jättää pois ilmoituksen käsittelystä viranomaisen harkinnan mukaan myös tapahtuman yllättävästä luonteesta johtuen silloin kun päätös on tarpeen antaa nopeammin kuin 30 päivässä. Tällaisessa tapauksessa ilmoitettu toiminta ei saa kuitenkaan olennaisesti vaikuttaa yleisiin ja yksityisiin etuihin ottaen huomioon toiminnan kesto ja ajankohta sekä asianosaisten etua suojaavat päätökseen sisältyvät määräykset.

141 § Ääniympäristön laatu ja laatutavoitteet

Kun valtioneuvoston asetuksilla säädetään meluarvoista, olisi syytä tarkentaa iskumaisen tai kapeakaistaisen melun määritelmää. Nykyisin asiasta säätävä valtioneuvoston päätöksen 993/1992 1992 pykälä neljä ei vastaa konsulttien yleisesti käyttämää laskentatapaa, jossa 5 dB lisäys tehdään melupäästöön, ei laskentatulokseen. Lisäksi moottoriratojen ympäristölupamääräyksissä joudutaan soveltamaan Ruotsin vastaavia ohjearvoja, koska Suomen lainsäädännöstä moottoriratoja koskevat ohjearvot puuttuvat.

150 § Meluselvitysten ja meluntorjunnan toiminta-suunnitelmien laatimismenettely

Pykälässä tai sen perusteluissa ei ole otettu huomioon direktiivin 2002/49/EY mukaisissa meluselvityksissä ja meluntorjunnan toiminta-suunnitelmissa vaadittua teollista toimintaa mukaan lukien satamat. Helsingin kaupunki joutui selittelemään komissiolle kesällä 2008 sitä, miksi se oli jättänyt teollisuuden pois meluselvityksestään. Kansallinen laki olisi syytä muuttaa direktiivin mukaiseksi.

166 §. Säännöllinen valvonta

Pykälän neljännessä momentissa määrätään, että valvontaohjelmassa on kuvattava valvonnasta vastaavien viranomaisten keskinäinen työnjako. Pykälän perustelujen mukaan riskinarvioinnissa olisi tarkoituksenmukaista ottaa huomioon myös muiden viranomaisten suorittama valvonta silloin kuin valvonnan kohde on osittain tai kokonaan päällekkäinen ympäristölupavalvonnan kanssa. Käytännössä pykälää on syytä selvästi tarkentaa perusteluissa tai yksityiskohtaisella asetuksella, jotta päällekkäinen valvonta osataan ottaa valvontaohjelmassa huomioon siten kuin lainsäätäjät on sen tarkoittanut. Pykälän perusteluissa on tähän liittyvä hyvä esimerkki päällekkäisestä valvonnasta maatalousasioissa. Erityisen haasteen asiaan tuo valvonnan maksullisuus, mutta myös toimintaa valvovien eri viranomaisten tunnistaminen, yhteistyö ja tiedon kulku asettavat tarpeita nykyistä ehdotusta yksityiskohtaisemmille säännöksille ja perusteluille. Pykälän toimeenpano saattaa lisäksi kasvattaa pienen kunnan valvovan viranomaisen työmäärää huomattavasti.

Pykälän perustelujen mukaan valvontaohjelmaan kirjattaisiin 2 ja 3 momentin mukaiset laitoskohtaiset määräaikaistarkastukset ja muut säännölliset valvontatoimenpiteet. Pykälän perusteluissa voisi myös selvästi sanoa, että valvontaohjelmaan voi kuulua myös laitoksia, joilta ei edellytetä ympäristölupaa eivätkä ne myöskään kuulu rekisteröinnin

piiriin. Kunnan viranomaisen on voinut oman harkintansa perusteella arvioida, että laitos on perusteltua lisätä ohjelmaan tehdyn riskiarvioinnin perusteella. Tällaiset säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvat laitokset on syytä liittää myös maksullisen valvonnan piiriin.

200 § Käsittelymaksut

Maksullisuuden piiriin pitäisi kuulua myös edellisessä kohdassa kuvatun kaltaiset laitokset.

Muut kommentit:

Ympäristönsuojelulain uudistamisen yhteydessä on hyvä kiinnittää huomiota maa-ainelain ja ympäristönsuojelulain päällekkäisten lupamenettelyjen poistoon silloin kun maa-ainesten ottamishanke tulee ympäristölupajärjestelmän piiriin.

Yleisperustelujen 3.2.2 mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelemistä voidaan poiketa vain silloin, kun arviointi osoittaa, että parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisen kustannukset olisivat suuremmat kuin saavutettavat ympäristöhyödyt. Perusteluissa tai asetuksella on syytä tarkentaa miten näitä kahta voidaan verrata keskenään.

Apulaispormestari päätti

antaa asiassa edelläolevan lausunnon.

Timo Hanhilahti
Apulaispormestari

Ilmoitus

Ympäristöministeriö, kh, Yla, Willberg Harri/kake, Pasi Halme/kake,
Laakso Tiina/yrja

Lisätietoja

hallintokoordinaattori Ilpo Pyymäki, puh 040 538 6395
etunimi.sukunimi@tampere.fi